

Etorkin eta eskale

JOSE IGNAZIO ANSORENA
TXISTULARIA

Hirietako edozein tokitan egoten dira. Tente, etzanda, jarrita... on-tzitzoa aldamenean edo eskua luzatzen. Musika egiten, jendeari zerbait esaten edo isilik. Emakumezkoak, gizonzkoak, gazteak, zaharrak, kolore eta hizkuntza denetarikoak... Garai batean elizen atarrietan bezala, egun merkatuen sarrera-irteeretan... Eskaleak dira. Gehienak, etorkinak.

Garai bateko nekazarien eta herri txiki-tako ohituretan bazekiten nola jokatu eskaleekin. Maiz ezagunak zituzten urtean hainbat aldiz etxeko atarira hurreratzen zirelako. Lantxo bat agintzen zieten, egurrak moztea edo, eta trukean mandioko txoko batean lo egiten uzten zieten eta egun horietako mantenua ematen.

Egun, askok nahi dute erakundeek artatzea. Batzuk nahiago haiekin aritzen diren elkarteei dirulaguntzak ematea. Beste batzuk diote borroka soziala behar dela eskalerik izan ez dadin. Ongi dago. Baina eskaleei begiradaxoa eskaintzea eta tarteka txanpontxo bat ematea ere ez da kalte.

Gure aitona Isidro kontatzen ohi zuen bere ume garaian Hernanitik Goi-

Batzuk diote borroka
soziala behar dela
eskalerik izan ez dadin.

Ongi dago. Baina
eskaleei begiradaxoa
eskaintzea eta tarteka
txanpontxo bat ematea
ere ez da kalte

zuetarainoko bazterretan *Belarrimotxa* esaten zioten eskalea ibiltzen zela. Txilibitu txiki bat jotzen abila, baserrietan eta Hernaniko kaleetan denak dantzan eta giro pozgarrian jartzen zituen. Jotzen zuen doinu polit bat Isidro jaso eta harmonizatu egin zuen: *Belarrimotxarena* jarri zion izenburu.

Behin zital batek txilibitua ostu zion eta *Belarrimotxaren* tristura txoko guztietara zabaldu zen. Parrokiako apaiz organistak merkatuan beste bat erosi zion

arren, ez zuen lehengo hots ederra lortu. Handik gutxira Hernanitik desagertu eta hilabete batzuk geroago kamino bazter batean hilda azaldu zen.

Igandeko mezaren lehen irakurgaia *Irteera* liburutik (20, 20-26) hartuta zegoen. *Honela mintzo da Jauna: Ez gaizki erabili, ez zanpatu etorkina, zuek ere etorkin izan baitzarete Egipton*. Denok izan gara etorkin eta izango. Bizitzako alderdi guztietan. Juduak mendeetan ibili ziren etorkin eta orain latinoak, ukrainarrak, ekialdekoak, marokoarrak edo senegaldarrak gehiago.

Antonina Kuhot Ukrainatik etorri zen bizimodu hobearren bila. Gure etxean gertatu zen, zahar guztiak zaintzen primerako laguntzailea: izebak, ama eta aita. Etxeko bihurtua, azkenean herrira itzuli zen, dirutxo batzuk eginda, erretiroa lasai bizitzeko asmoz. Larunbatetan deitzen diot telefonoz eta kontatzen dit gauero bere herri txikiaren gainetik droneak eta misilak nola pasatzen diren. Astero berdin amaitzen du elkarrizketa: *Berriro deitu hurrengo astean, ea oraindik hemen naizen*.

Nago laster droneak eta misilak gure gainetik pasako ote diren. ●

2. FINALAURREKOA
AZAROAK 18

Aitor Bizkarra Ruiz, Bittor Altube Sarrionandia, Jone Uria Albizuri,
Mikel Goirienea Larrazabal, Txaber Altube Sarrionandia eta Unai Mendiburu Valor.
Gai-jartzailea: Igor Menika Bengoetxea.

SANTURTZI

SERANTES
KULTUR
ARETOA.
17:00

BIZKAIKO
BERTSOLARI
TXAPELKETA
2023

www.bertsozale.eus
www.bertsosarrerak.eus

